

Vestfold og Telemark

FYLKESKOMMUNE

Arkivsak

21/27530-1

Saksbehandler

Gry Backe

Saksgang

Fylkeskommunalt elderråd

Fylkeskommunalt elderråd

Vestfold og Telemark ungdomsråd

Hovedutvalg for klima, areal og plan

Fylkesutvalget

Møtedato

15.09.2021

15.09.2021

16.09.2021

23.09.2021

29.09.2021

Høring - Planprogram for regional kystsoneplan for Vestfold og Telemark

Innstilling fra fylkesdirektør

Forslaget til *Planprogram for regional kystsoneplan for Vestfold og Telemark*, legges ut på høring og offentlig ettersyn i perioden 1. oktober – 1. desember 2021

Bakgrunn og saksgang

Denne saken gjelder forslag til planprogram for Regional kystsoneplan for Vestfold og Telemark. Planprogrammet redegjør for hvordan arbeidet med kystsoneplanen skal gjennomføres.

Å utarbeide en regional kystsoneplan for fylket er en prioritert samarbeidsoppgave i fylket og arbeidet starter i 2021, jf. *Regional planstrategi 2020-2024 – Å utvikle Vestfold og Telemark – verdiskaping gjennom grønn omstilling (RPS)*. Arbeidet skal bygge på *Regional plan for kystsonen i Vestfold* fra 2014 og *Planprogram Kystsoneplan for Telemark* fra 2017.

Saken legges fram for rådene for uttalelse. Hovedutvalg for klima, areal og plan (HKAP) får saken som fagutvalg og innstiller overfor fylkesutvalget. Hovedutvalg for kultur, folkehelse, tannhelse og idrett er det hovedutvalget som etter HKAP blir mest berørt av saken. Hovedutvalg for kultur, folkehelse, tannhelse og idrett får derfor saken som referatsak. Fylkesutvalget fatter det endelige vedtaket i saken.

Saksopplysninger

Juridisk grunnlag

For alle regionale planer skal det som ledd i varsling av planoppstart utarbeides et planprogram som grunnlag for planarbeidet. Planprogrammet skal blant annet gjøre rede for formålet med planarbeidet, beskrive planprosessen, opplegget for medvirkning og behovet for utredninger, jf. § 4-1 i Plan- og bygningsloven. Hensikten med planprogrammet er blant annet å forberede aktuelle parter på den planprosessen som skal i gang.

Fylkeskommunen skal utarbeide planprogrammet i samarbeid med berørte kommuner og statlige myndigheter. Derfor foreslås det at forslag til planprogram sendes på høring og legges ut til offentlig ettersyn med minimum 6 ukers høringsfrist, jf. Plan- og bygningslovens § 8-3. Det endelige planprogrammet skal fastsettes av regional planmyndighet, dvs. fylkestinget.

Det er strenge nasjonale regler for arealforvaltningen av kystsonen som planarbeidet må ta hensyn til blant annet Plan- og bygningslovens § 1-8 som omhandler byggeforbudet i 100-metersbeltet langs sjøen og *Statlige planretningslinjer for differensiert forvaltning av strandsonen langs sjøen* (2021) som inneholder strenge regler for planlegging i Oslofjorden.

Planprogrammet inneholder følgende kapitler:

1. **Innledning** - om planprosessen, roller og ansvar og forslag til geografisk avgrensing av planområdet.
2. **Hensikten med planarbeidet** - intensjonen med planarbeidet og mål for planprosessen.
3. **Utfordringsbildet** - beskrivelse av de attraktive kystområdene, presset på arealene og den alvorlige tilstanden for livet i Oslofjorden.
4. **Evalueringsplan for Regional plan for kystsonen i Vestfold (2014)** - undersøke hvordan planen har fungert for å lage en enda bedre kystzoneplan.
5. **Kunnskapsgrunnlaget** – et faglig beslutningsgrunnlag for planarbeidet, basert på eksisterende kunnskap fra utredninger og rapporter og så vurdere behovet for suppleringer på enkelte områder.
6. **Tema i planarbeidet** - forslag til temaer som vil bli belyst i planarbeidet.
7. **Gjennomføring av planprosessen** – om organisering, politisk behandling, medvirkning og framdrift.
8. **Formelle rammer** - internasjonale, nasjonale og regionale mål og føringer som vil bli lagt til grunn for utarbeidelsen av kystzoneplanen.

Hensikten med planarbeidet (kap.2)

Hensikten med planarbeidet er å utarbeide en regional kystzoneplan for Vestfold og Telemark. Kystzoneplanen fyller flere formål. Den skal uttrykke fylkets politikk for kystsonen og tydeliggjøre de nasjonale retningslinjene for vår region. Den regionale planen vil være et politisk vedtatt dokument som viser hva som er de regionale interessene. En slik vedtatt politikk vil bygge opp under samarbeidet om plan- og byggesaker i kystsonen. Ambisjonen er en overordnet og samlende kystzoneplan som samtidig er et hensiktsmessig verktøy for stat, fylkeskommune og kommunene til bruk i arealforvaltningen.

Intensjonen med kystzoneplanen er å opprettholde og forbedre allmennhetens tilgang til kysten og ivareta de nasjonale hensynene som omfatter natur, landskap, friluftsliv og kulturmiljø på en *bedre* måte. Kystzoneplanen skal være et verktøy som bidrar til å ivareta alle disse hensynene.

Målene med kystzoneplanen vil bli diskutert i løpet av planprosessen, men for å gi retning til diskusjonen foreslås følgende formuleringer som målsettinger med planarbeidet:

Hensikten med kystzoneplanen er å dempe nedbyggingen av kysten og trekke opp føringer for en langsiktig bærekraftig arealpolitikk og forvaltning.

Naturmangfoldet skal sikres og der det er behov, restaureres. Kystens kultur-, nærings- og rekreasjonsverdier skal utvikles til beste for både dagens og framtidens befolkning og tilreisende.

Mål for planprosessen (kap.2)

Kystsonen langs Oslofjorden er av nasjonal verdi. Målet for planprosessen er å skape en felles forståelse for status og utfordringer i kystsonen innenfor fylket, og felles forståelse for løsninger innenfor arealforvaltningen. Planprosessen vil være kunnskapsbasert, slik at det bygges en felles kunnskap om naturen, kulturminnene og kulturmiljøene, landskaps- og friluftinteressene i kystsonen.

Planområdet (kap.1.3)

Planprogrammet har som utgangspunkt at den nye kystzoneplanen skal omfatte arealer både på land og i sjø i alle de 10 kystkommunene i Vestfold og Telemark: Kragerø, Bamble, Skien, Porsgrunn, Larvik, Sandefjord, Færder, Tønsberg, Horten og Holmestrand. På land foreslås det at planen omfatter både 100-metersbeltet langs sjøen og landområder bak som utgjør en naturlig del av kystlandskapet. I sjø foreslås det at planområdet går en nautisk mil utenfor grunnlinjen, jfr plan og bygningslovens § 1-2.

Planprogrammet tar utgangspunkt i det planområdet som følger av *Regional plan for kystsonen i Vestfold* (2014) og *Planprogram Kystzoneplan for Telemark* (2017). På land foreslår planprogrammet å videreføre denne avgrensningen, men legger opp til en prosess for å vurdere justeringer i avgrensningen. I sjø innebærer forslaget i planprogrammet en endring i forhold til tidligere ved at planområdet går en nautisk mil utenfor grunnlinjen. Forslaget er begrunnet i en lovendring i plan- og bygningsloven fra 2008 der kommunenes planmyndighet går en nautisk mil utenfor grunnlinjen mot tidligere ut til grunnlinjen.

Å videreføre det geografiske området på land innebærer at kystzoneplanen vil omfatte landarealene som inngår i kystlandskapet og danne rammen om fjorden, herunder alle øyer, holmer og skjær. Det vises til *Statlige planretningslinjer for differensiert forvaltning av strandsonen langs sjøen* (2021). Der står det at selv om de nye planretningslinjene kun gjelder for strandsonen (100-metersbeltet langs sjøen), bør planleggingen skje helhetlig slik at det blir god sammenheng mellom arealbruken i strandsonen, i sjøen og på landområdene bak 100-metersbeltet. Dette medfører at behov for justeringer av planområdet må avklares i planprosessen.

Temaer som vil bli belyst i planarbeidet (kap.6):

1. Oppfølging av FNs bærekraftsmål
2. Grensesnitt og oppfølging av andre planer
3. Natur og klima
4. Friluftsliv
5. Kulturminner og kulturmiljø
6. Byer og steder
7. Næring

8. Infrastruktur og målepunkter
9. Sjøarealene
10. Forvaltningssoner
11. Handlingsprogram

Politisk forankring og medvirkning (kap.7)

HKAP er fagutvalget som behandler forslag til planprogram (og forslag til regional plan når den foreligger) og innstiller overfor fylkesutvalg og fylkesting. HKAP blir holdt orientert om planarbeidet underveis i prosessen.

Planprogrammet foreslår at det oppnevnes en politisk referansegruppe med politiske ledere for areal og plansaker i kystkommunene og hovedutvalg for klima areal og plan (HKAP). Det er leder for HKAP som inviterer til møtene.

Det er fylkesutvalget som behandler og legger planprogrammet ut på høring. Det er fylkestinget som fastsetter det endelige planprogrammet, og det er fylkestinget som vedtar den endelige kystsoneplanen.

Organiseringen framgår i sin helhet av planprogrammet.

Økonomiske, administrative og juridiske konsekvenser.

Det er avsatt midler til utarbeidelse av planen på SIK sitt budsjett i 2021 og 2022.

Oppfølgingen av planprogrammet (selv utarbeidelsen av kystsoneplanen og planprosessen) forutsetter samarbeid på tvers internt i fylkeskommunen, blant annet at det avsettes personalressurser til arbeidet i flere sektorer.

Planarbeidet følger prosesskravene i plan- og bygningsloven.

Konsekvenser for fylkets klimamål og FNs bærekraftsmål.

Planarbeidet vil støtte oppunder flere av bærekraftmålene:

- 10: Mindre ulikhet
- 11: Bærekraftige byer og tettsteder
- 12: Ansvarlig forbruk og produksjon
- 13: Stoppe klimaendringene
- 14: Liv under vann
- 15: Liv på land
- 17: Samarbeid for å nå målene

Fylkesdirektørens vurdering

For å lykkes med en kystsoneplan, må denne oppleves som et felles verktøy for forvaltningen av kystarealene i fylket. Det betyr ikke at alle parter vil bli helt fornøyde med resultatet, men at det skapes en felles forståelse for utfordringer som vi må finne en felles løsning på. Derfor vil fylkesdirektøren legge stor vekt på en kunnskapsbasert og inkluderende prosess.

Det er fylkesdirektørens vurdering at den geografiske avgrensningen av kystsoneplanen i all hovedsak bør videreføres slik den er nedfelt i *Regional plan for kystsonen i Vestfold* fra 2014 og *Planprogram Kystsoneplan for Telemark* fra 2017. Grensene ble i sin tid satt etter nøye vurderinger nettopp for å ivareta de viktigste delene av kystlandskapet langs Oslofjorden. Siden de reviderte planretningslinjene for differensiert forvaltning langs strandsonen i sjø ikke lenger omfatter en konkret sone bak 100-metersbeltet, må det gjøres vurderinger og gis åpning for justeringer av plangrensen i dialog med kommunene i løpet av planprosessen.

Selv om målene med kystsoneplanen vil bli diskutert i løpet av planprosessen, er det fylkesdirektørens anbefaling at man stiller seg bak de foreslåtte målformuleringene i planprogrammet slik at retningen for arbeidet er klarlagt.

Utover dette er det fylkesdirektørens vurdering at planprogrammet inneholder en rekke forslag som det blir spennende å få høringsinstansenes synspunkter på.

Fylkesdirektøren anbefaler at planprogrammet legges ut på høring i perioden 1. oktober til 1. desember 2021.

Vedlegg:

Planprogram for regional kystsoneplan for Vestfold og Telemark – utkast datert 25. august 2021